

Redactiunea
se află în
Srat'a trăgătoriului
șvész-uteza, Nr. 5.
Urile nefrancate nu se primeșcă
numai de la corespondenții re-
zidenți „Federatiunii.” Scriitori
nu se publică. Articlii tra-
duși republicati se voru arde și nu
la cerere expresa se returnă.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, commerciali și economici.

Appare Joi-a și Domineca.

B.-Pest'a 16/28 Martiu, 1874.

Camer'a deputatilor Ungariei nu va să fie siedintie meritorie pana la 15 iunie c. prin urmare se poate considera prorogata, căci cele doue trei zile ce se voru tiené septeman'a viitoare sunt pentru a se poté plini ore formaliști, asiā vre unu nunciu camerei boeresci, publicarea de legi votate etc. dar si dupa 15. Aprilie abia se voru tiené meritorie, de la 20, inainte voru avé se lucratuniile, apoi precătu timpu lucra, camer'a numai in sectiuni poté de va fi ce.

De la dîrui ser'a ministrului pres. Bittó nu a ministrul cu min. de finanțe Ghiezy la Vienn'a spre a luă parte la fisbagetului commune. Amendoi voru ocaziunea de a da probe despre rovinieti lor, căci ministrul de la d. Kuhn au si deschis campagne a da navală a supr'a ambelor ușile binisioru gole, alle statului, adindu pentru esserciul annului a optu millione fl. mai multu decin annulu trec pretestulu este, ca nu se puna in stare d'a se poté firesce eventualminte, intr'unu casu septatu. Se poté că ministrul de la d. Kuhn vre unu circumspectu, care plușă numai pentru ca se prepre ministrui Ungariei, d'a nu cere reducerea bugetului armatei, ci vultiam in fine cu stergerea din plusului de 8 mill. Asiā dàmuu scotela, că d. Kuhn vre prin patr'a acest'a a moderă d'in capulu pretensiunile de reductiune in bugetu allu armatei, dar betranulu si inca este lupy betranu si va sci boulu de corne, de unde nu, apoi decese declaratiunea cătu de catu d'ariului „P. Loyd” că „delega Ungariei este resoluta a nu deci unu banu peste sumele de pana pentru scopurile commune?” Vorde d'a se face economie, prin urmare votă mai pucinu, era nu numai a se votă mai multu, căci almin-

treu totu acolo stămu unde stăteram si mainante nepotendu impucină sarcinile insupportabile resultate d'in deficitile crescute la cifre inspaimantatorie. Dar apoi pacea eterna sigillata prin d. Andrassy la Petropole, este si d'ins'a, numai momela inventata spre adormirea poporeloru pururea copli? De este adeveru ceea ce se buccină prin dñariele oficiose, atunci armat'a se poté bine reduce, era de nu se poté, atunci mintiuna diplomatica si faufaronada unguresca este triumful lui Andrassy la Petropole, atunci dsa au fostu momitu eu decoratiuni si nu eu assecuratiuni de pace. — D. Ghiezy va vedé acusi, de crede Khun lui Andrassy séu că amendoi nu credu lui Gorciacofu, séu toti trei nu credu lui Bismarck, primulu agintu allu societati de assecuratiune pre pace. Adeca vulpile se cunoșcu si uu'a altei-a nu se inerede.

Guvernul Romaniei vre să prelungeasca Camer'a pana pre la Florie, din cauza pucinelor dille ce au mai ramas pana la 17. alle curriute si multelor lucărari de cea mai mare importantia, cari, totu ca si la noi se grămadescu si se amana pentru ultimele dille alle sesiuni. Dñariul „Romanul” affa că Ministrul lucrarilor publice ar fi adressat unu referat consiliului de ministri, prin care cere a se suspende lucărările incepute in facia Academiei pentru assiediare statuei lui Mihai Vitezulu si a se luă dispositiuni să se assiedie pre piati'a teatrului, conformu primei opinii a consiliului technicu.

Despre Alegerea deputatului in Panciova „Noulu dñariu d'in Temisior'a” contine urm. telegramu.

Panciova, 27 Mart. La alegerea inceputa eri alegatorii d'in partit'a nationale venira fără flammure si semne dar Serbiei si Romanii sunt uniti. Pana asta-dì la 12 ore d'in dì votara 27. comunitati. Stoiascoviciu are pana acum 1000 era Politu, candidatul partitei nat. are 2.500 voturi, — mai au să se votedie 12 comunitati d'intre cari ca la 1500 alegatori pentru Stoiascoviciu.

Nu se afă niminea, care să fie petrusu acésta mai bine, ca Savonarola. In mai multe renduri ellu si-esprimasse sperantia, că D-dieu in or'a decidiția i va veni in ajutoru. Sentint'a divina, cătu si person'a sa o tineea ellu cu multu mai sublima si mai pre susu de certele acestea calugaresci si acelu jocu de partide. Ellu este singurulu din partid'a sa, care a ramas cu sange recu si care nu comedia nici-decum pre cauza sa. Dara ellu nu avea curagiulu de a respinge prob'a de focu, pentru că prevedea prea bine, că prin unu astfelu de passu se va discredită prea multu, atât facia cu amici cătu si facia de contrarii sei. Nu romane deci alt'a decât a-si da consentiomentul la acestu jocu barbaru si crudu.

In 7. Aprile avea să se tiana prob'a de focu sub conducerea unei commissiuni de tribunalu, in piati'a signoriei. Aici se inaltiasse unu rugu de mai multi stengini. Prin mediuloculu lui se afă una carare, — poteca pre care avea să merga, indata ce focul va fi ajunsu la cea mai mare intensitate, acel'a, cari erau decisi a face prob'a de focu. O multime enormă de poporu se adunasse pre piati'a. Pe la smedia-di sosira Dominicanii in processiune, parochia dupa parochia si in urma Domenico imbraccat in vestimentu preotiesc, in mana cu unu

ciu, era 1900 pentru Politu Inchiaru votarii probabilmente asta-dì nopte. Alegere degurge in ordine si linisce.

Resultatul alegerei trebuie că este cunoscutu aici dar nu se publica, insusi „P. Lloyd” crede că trebuie să taca pentru guvern. Aceasta misielia inse nemicu li folosesce.

Camer'a deputatilor Ungariei.

Siedint'a de la 24 Marte, 1874. — Vice-presedinte Iosifu Bánó deschide siela 10 ore din dt. Dupa verificarea procesusului vebal din siedintia precedenta presedintele aduce la cunoscint'a camerei differitele petitii cari au incursu din partea municipiilor. Celle mai multe din aceste petitii sunt indreptate *contr'a* arrondarii proiectate a municipiilor apoi pentru crearea unui ministeriu de agricultura de sine statutoriu, *contr'a* urcarii dărilarilor directe, pentru inițiarea unoi bance nationale unguresci, pentru modificarea legii de libera usuraria, pentru largirea autonomiei municipiale, etc. — Tote aceste petitii se trecu la comisiunea petitionaria.

Lazaru Costicu addressedia ministrului de interne urmatorii interpellatiuni:

1. Ce cugeta dl. ministru despre depuneri din Panciova si Orsiova cari au venit a aduce regelui omagiele lor? — Crede dl. ministru că aceasta procedere este constitutioale séu ba?

2. Are guvernul vre-o iuriuriatia a supr'a parerilor numitilor deputati si a supr'a responsului datu de Domnitorul, séu are guvernul cunoscintia despre tote aceste?

3. Daca guvernul crede, că procederea acelloru deputati a fostu constitutionala, fire-ar ellu atunci plecatu a delatură pedecele ce din partea organelor de la administratiune s'ar poté pune unei alte deputati, carea ar veni să multumescă Domnitorului pentru provincialisarea confinierelor militari si totu-odata să assecure pre monarhie si guvern, că la alegerea din Panciova nu s'au facutu nice unu felu de manifestatii anti-magiere?

Blasius Orbanu, avendu in vedere, că contele Samuil Teleki, inca in anii 1800 si

1811 a lassatu prin testamentu una biblioteca de 40000 tomuri in Tergulu-Muresiului „pentru promovarea si latirea sciintielor in terra,” si că pentru imnuitirea acestei biblioteci a lassatu totu-odata 6 case in Tergulu-Muresiului si 53 jugeri de pamantu insarcandu pre erediti sei, ca sub pedepa'a democrenții să implinesca cu punctualitate acesta parte a testamentului seu; considerandu apoi că in cei 50 de anni din urma erediti n'au datu nimicu spre scopulu aceliei biblioteci, ba inca Sam. Teteki sen. a transcris pre numele seu proprietatile lassate bibliotecii, — intreba deci pre ministrul pentru instructiunea publica, că are de cugetu a luă măsuri pentru punctual'a esecutare a testamentului ca bibliotec'a să se desdăndie pentru perderea ca a suferit in tempu de 50 anni, adeca ca cărtile scientifice apparute in acestu restempu să se suplinescă si edificiul bibliotecii să se renoveze?

Valentinu Solymossy intreba pre ministrul de finanțe, că are de cugetu a luă măsuri facia cu lipsele ce bantue tierra, si mai vatosu facia cu lips'a de creditu? Daca da, apoi ce cugeta dl. ministrul a intreprinde in acesta privintia? Nu cum-va ar voil se propuna inițiarea unei bance nationale independente?

Tote aceste interpellatiuni se prezinta in scrisu ministrilor concerninti.

Ignatiu Helfy intreba apoi totu pre ministrul de finanțe, că nu cum-va este aplicat a descoperi camerei inca insante de serbatori principiele ce au să-lu conduce in politica sa pre terenul financiaru?

Ministrul de finanțe Colomanu Ghiezy, Onorab. Camera! Eu credu că este mai multu decât a poté accepta de la poterile unui omu fara pretensiuni, ca indata la inceputul activitatii sale officiali să dea camerei una icona fidela despre starea financiale si totu-odata să indice si mediulocel si căllile pentru radical'a vindecare a acesei morboze stări financiale. — Marturisescu sinceru, că in acestu momentu eu insu-mi am inca lipsa de orientare. Sper in se nu preste multu voiu poté să fiu in stare a satisface acceptările camerei.

Cu tote aceste inse, inca de pre acum constatui si eu, că starea nostra financiară

sabilitates pentru spectacolul neexecutat. Cu cătu poporul se accepta se mai multa de la ellu, cu atâtul i fu desamagirea mai mare. Chiaru si mai multi partizani ai sei incepura a se lepedă de ellu.

Compagnaci se grabira a bate ferul pana era caldu. Acuma erau ei determinati, că nici-odata a nimici pre Savonarola séu cellu pucinu a luă initiativ'a in privintia acesta, pentru ca să dea ocazia signoriei si să o constringe a luă măsuri ulteriore.

In diu'a urmatoria, era Domineca florilor, 8 Aprile intre strigateli: la arme! se pusera pre drumu in directiune spre St. Marco si faceau pregatiri de a luă monastirea cu assaltu. Cetatenii devotati lui Savonarola, cari alergassera intr'acolo spre aperarea monastirii, associandu-se cu calugarii cei mai tineri resoluti, respingea fortia. Aperiți-ve! strigă Domenico. Savonarola insusi, nu voia să scie nemica despre acestea. Ellu indata, ce audisse despre primul attacu se imbracasse in ornatul seu de preotu ca si candu aru fi voitul se primăca lovitul de morte, imbracat in cellu mai serbatorescu ornatul allu rangului seu. Dupa aceea se retrasse cu unu numeru ore care de calugari mai betrani in corul bisericii unde se rogau lui D-dieu. Lupt'a dură pana adeneu in nopte. In fine se facu

este intr'adeveru insuflatoria de grige, inse nu tocmai in acelui gradu, cum o descriu inimicii existintei statului nostru. Ea se poate ameliora prin reductiunilor noastre in asie mesura, incat prin acesta se nu se impedece cursulu regulatu allu administrationii; apoi afara de acesta ea se mai poate ameliora si prin sacrificiile „natiunii,” cari inse se nu fia mai mari decat permittu poterile ei.

Inse cu tote aceste trebuie se recunoscu, ca regularea financiilor noastre este una problema asie de grea, asie de gigantica incat, de si promittu a face totu pentru ajungerea acestui scopu, totu-si cu nimicu nu potu se garantidu, ca intr'adeveru voiu si ajunge acestu scopu.

Vorbindu in genere despre acelle principie, cari au se-mi serveasca de cinosură in politică financiară, voiu se mai amintescu una impregiurare nu pucinu momentosa pentru noi.

Administratiunea financiară magiara stă in multe privintie in attingere cu guvernul din cealalta parte a monarhiei. In tote aceste relatiuni voiu caută a procede in intelegera cu acelui guvern, inse nu voiu cede nici catu e negru sub unghia din drepturile si interesele tierrei, dara nice nu voiu cere ce-va, ce nu ni s'ar compete si la ce n'am avé dreptu. (Applause generali.)

Dlu Ghiczy trece apoi a vorbi despre pusetiunea sa in cabinetulu dlui Bittó, si dice: Prin aceea ca am intrat in ministeriu, parerile si principiele melle de pana acum n'au potutu sufferi nice una schimbare. Aceasta am spus-o la tempulu si loculu seu si mi-am tienutu de detorintia morala chiaru facia de mine, se facu ca acesta dechiaratiune a mea se strabata in publicitate. Inse pre de alta parte, onorab. camera, ar fi cu totul impossibilu, ca eu, ca membru allu guvernului, cu privire la unulu seu altu obiectu, despre care eu asiu fi de alta parere se me apucu si aici in camera se-mi manifeste di parerea si se pledeiu pentru ea. Una assemenea procedere ar periclită chiaru existintă guvernului... Cu totu aceste inse voiu se observu, ca eu ieau asupra-mi responsabilitate numai pentru acelle obiecte, cari se tienu de ressortul portofoliului de financie, si pentru acelle cari stau in legatura cu acestu-a. Va se dica eu primescu numai responsabilitatea legală, dar nu si cea morale pentru tote faptele guvernului. Inse acesta resvera ce mi-o impunu nu eschide posibilitatea, ca eu la tota occasiunea data, chiaru si in consiliulu de ministri, se cauta a-mi aduce la valoare parerile melle diverginti; si n'am motivu d'a dubită, ca dora nu s'ar poté adese ori intemplă, ca parerile diverginti se le potem complana.

In fine dl. Ghiczy trage cu totu adinsulu attentiunea camerei a supr'a situatiunii financiarie, de la a carei regulare depinde

existinti'a seu neexistinti'a statului ungu-reescu.

Camer'a trece apoi la alegerea presedintelui, allu carei resultatu este, ca fostul vice-presedinte Béla Perzel, intrunindu majoritatea absoluta a voturilor, se proclama de presedinte allu camerei.

Siedint'a de la 26. Marte 1874. — Siedint'a se deschide la 10 ore din dì. Processulu verbalu din sied. precedenta se verifica, era petitiunile incuse se trece la commissiunea de petitiuni.

M. Gáll addressedia ministrilor trei interpellatiuni. Prin cea d'ansiu intreba pre ministrulu instructiunii publice, ca pentru ce se platesce una chiria asie mare pentru canceleri'a facultati de medicina, de-ore-ce pre d'se merge seade chiria locuintielor in capitala?

Prin a dou'a interpellatiune intreba pre ministrulu de finanțe, ca ce mesure cugeta a luă facia de directiunea financiară din Debrecen, carea pentru totu felulu de pretensiuni procede cu aceea-si rigore, ce este prescrissa numai pentru incassarea dărilaror publice, si cu acesta ocazie confisca si vinde sub pretiul de estimatiune chiaru si acelle instraminte, cari sunt neaperat ne-necessarie la cultivarea si lucrarea pamentului.

Prin a treia interpellatiune urgedia numai respunsulu la nisice intrebări ce le adresasse ministrul de finanțe pentru una relaxare de date de 7000 fl. ce o cerusse orasului Böszörény, fara ca se i se fi implituit cererea.

Iosifu Vidliczay intreba pre ministrii de finanțe si communicatiune, ca cu scirea si invioarea guvernului se intempla, de oficialii de la călile ferrate si-permittu a visită pre passageri in interesulu monopolului de tabacu? Daca da, apoi prin ce si-motivedia guvernulu assemenei dispusetiuni?

Tote aceste interpellatiuni se comunica in scriusu ministrilor concerninti.

Adamu Lázár intreba pre ministrulu de justitia, ca are de cugetu a presentă camerei unu proiectu de lege cu privire la nimicirea effectelor publice scose din commerciu?

Ministrul respondere, ca resverea acestei cestiuni este tare necessaria, inse totuodată este si forte grea. Pentru pregatirea proiectului de lege in acesta privintia s'a emisua una commissiune constatoria din membri ai differitelor ressorturi ministeriale. Aceasta commissiune lucra inca la acestu proiectu, care, indata ce va fi gata se va presentă camerei.

Eduardu Zsedényi, ca presedinte suplentu allu commissiunii de 21. aduce la cunoștința camerei, ca acesta commissiune, si anume sub-commissiunea de 9 membri, dupa 68 de siedintie ce le-a tienutu, si-a inchiatu lucrările si a presentat re-

portul seu forte amplu si detaiatu. Commissiunea de 21. se vede acum constrinsa a se adressă cu urmatori'a intrebare către onorab. camera: Nu cum-va onorab. camera ar affă cu scopu, ca commiss. de 21. se nu si mai continue lucrările sale, ci, dreptu resultatu al'fiterilor sale de pana acum, se prezente camerei reportul sub-commisiunii de noue, pentru ca apoi acesta, in sensulu conclusului luat, se-lu transmitta fara amanare ministerului?

Ladislau Korizmics springesce propunerea lui Zsedényi, era Dan. Irányi o combatte si, p'ntru casulu candu ea s'ar acceptă, si-reserva dreptul d'a presentă unu votu separatu.

Fr. Pulszky face propunerea, dupa carea commiss. de 21. ar ave se prezente die camerei elaboratulu sub-commisiunii de 9, fara d'a-lu mai luă in desbatere meritaria.

Dupa ore-care desbatere, la carea participa mai multi oratori, propunerile se punu la votu si a lui Pulszky se primește. — Commiss. de 21. va fi deci avisata d'a procede in sensulu acestei propunerii.

Se procede apoi la alegerea vice-pre-sedintelui si a membrilor delegatiunii conchiamate pre 20 Aprile. De vice-presedinte se alesse Carolu Torma. Resultatulu alegării membrilor delegatiunii se va publica in siedint'a de mane.

Siedint'a de la 27. Marte 1874. — Dupa formalitatile indatenate, reportorele Colomanu Szell presenta in numele commiss. de 21. elaboratulu sub-commisiunii de 9; prezinta mai departe protocolele despre siedintile tienute de commissiune, consecpetele si bugeturile proiectate pre anii 1875—77, precum si tote acusulele ce se tienu de protocole, si roga camer'a a tipari reportul si-apoi a-lu transmitte ministerului.

Se publica apoi resultatulu alegării membrilor delegatiunii.

Presedintele comunica apoi, ca in septembra venitoria camerei va mai tiené una siedintă pentru primirea nuncierelor camerei boierilor si pentru publicarea legilor ce se voru fi sanctionat pana atunci.

Acea parte a processului verbalu ce se referesce la alegerea membrilor delegatiunii se verifica. Inainte de 15 Aprile nu se voru mai tiené siedintă meritaria.

Brasieu, 22. Martiu, a. c.

(„Trosculu“ in Brasieu — Placht secundus.) Eri domnia aici miscare florosa. Cas'a commerciale si cambiale „filiu lui Sotir-Manciu“ au anuntat concursulu, care s'a si deschis numai decat. Arretarea facuta de d'insii despre starea averii este inspaimantatoare: Passivele preste 460,000 fl. v. a. Activele abia 80,000 fl. Cea mai mare parte a creditorilor pagubiti sunt de aici

ntru felu de conventiune. Deja la incepertulu assaltului Savonarola si-esprimasse voința de a parasi monastirea. Inse amicii lui nu-lu lassara se se duca, sub cuventu, ca nu va essf de acolo cu viatia. Acuma inse, candu venira commissarii signoriei, cari aduceau conventului ordinulu, de a estrada pre Savonarola, impreuna cu inca doui din cei mai infocati si devotati partisani au sei, Domenico da Pescia si S. Maruffi, cu promisiunea de a li oferi o escorta sigura, era intregului conventu o amnestie generala, era in casu de resistintia i amenintia cu dirimarea monastirei. — Savonarola nu mai intardia unu singuru momentu de a se sacrifică, pentru cauza sa si a poporului. In biblioteca ellu si-lu adio de la confratii sei, sarutandu-i de-a rendulu pre toti. Era mediul noptii, candu ellu cu manile legate pre spate fu escortat de vre-o tri mil de omeni, cari i luminau callea eu falinarie si tortie aprinse si lu-batjocurian. Escorta se vediu in mai multe renduri construsa a face intrăbuntiare de arme spre a-lu aperă in contr'a attacurilor fisice alle piebei infuriate si selbatacite. Acestu spectaculu, allu carui victimă era democratul Savonarola, care se luptasse si era pre drumul de a-si sacrifică si viat'a pentru libertatea poporului si a besericiei sale, pro-

bedia adeverulu acellor cuvinte doreroase pre cari avea se le dica, că-i va secul mai tardiu marele Mirabeau că: „De la capitolu pana la stanc'a tarpeiana nu este, decat numai unu passu!“

Totu in noptea aceea fu assassinat si capulu politiciu allu partidei democratice, Francesco Valori, care in mai multe renduri occupasse rangulu de gonfalonieru, impreuna cu soci'a sa si cu unu nepotu allu seu, ce se afă inca in leaganu. Assassinatorii loru, nu au fostu pedepsiti niciodata.

Indata ce Savonarola ajunse a fi prizonieru se comunică acestu faptu indata, prin curieri espressi, ducelui de Milanu si papei. Acestu-a publică indata nici mai multu nici mai pucinu de patru breveturi: doue epistole de recunoscinta către conventulu Franciscanilor si către calugarul Francesco, o a trei-a către signoria in care i dă permisiune a pasă la incusitiunea calugarului prizonieru, cerendu totu-odata estradarea lui la Rom'a pentru aducerea sentintei definitive, era a patr'a autorisedita pre capitoulul de la catedrala se absolve pre fiacare, ce se compromisesse in cauza acesta. Tote aceste fura apoi incoronate prin o bula de indulgentia pentru cele 22 dantăi alle lui Aprile.

Pentru conducerea incusitiunei si a pro-

cessului prisonierului, signori'a denumi o commissiune extraordinară, compusa totu din contrarii declarati ai lui Savonarola. Deja in 9 Aprile arbitrii si-incepura activitatea loru si adeca a constringe pre prisonieru se spuna adeverulu ce in intellessulu loru insemna, ca ellu se recunoscă că: au fostu unu profetu mincinosu si unu amagitoru. Mediuloceli loru erau tortură, care in de-cursulu interrogatoriului se si aplică in mai multe renduri. Tortură aplicata contr'a lui Savonarola, care era de o constitutiune gingasia, si de o natura delicata, i cauza do-reri insupportabile si este adeveratu, ca in culmea dorerilor sale ellu eschiamă de repetite ori: „D-deulu meu! eliberedia suffletul meu!“ Decat ori era invinsu de doreri. Savonarola affirmă acusările si dissesse commissiunei, dura indata, ce-si venia in fire se incercă a demonstra innocentia sa si revocă totu ce dissesse mai nainte sub impressiunea torturii. In 17 Aprile incusitiunea se suspinse deocamdata. Ei se grabisera a inscenă mai currudu spectacolul, pre care poporulu ingratiu lu-acceptă cu nerabdare. Pre langa tota tortură ei nu castigaseră multe probe in contra lui Savonarola. Daca ceteru protocollulu publicat allu incusitiunei, apoi in ellu nu afăma nici o faptă illegală, ce i se ar fi potutu im-

si anume: Cetationi, industriari, cianti si capitalisti privati, intre cei mai pagubiti sunt eredi de cea repausatului si avutului directoru de St.-Cl.(osius?) si emeritatulu senatoru schenfels?). D'in vechime multi neg sassi, banii ce i adunau pana la cumparatorei periodice, apoi medici, si altii, economiele loru le imprum procente pre timpu seu cambie a vedere) bineacreditatei case cambiale Sotir-Manciu (unu simplu B care abia scie să-si scrie numele, unu comerciant stradutoriu si ad si dupa mortea lui, intempsa acu-su ambiloru săi filii Teocaru si Constanti urmatorii in affaceri. Filii invenitari nosc piata Viennei si cercara jubea de acolo. In ver'a trecuta dupa sculu d'in Vienna, ce ruinasse mai case comerciale armenesci de aici crederea prinse radacine si se credi observat in portarea „Filioru lui Manciu,“ ore cari semne de perplexitate incepura a scote cu redică depusi la d'insii.

Dar „filii Sotiru-Manciu“ platiti destullura exactu pre creditorii loru, rea fu, ca increderea omenilor mai tare, ducandu-le cu preferintă mai alesu si pentru cuvantul că numai incepura deodata a plati procesari. Pana josu la birsari (facri), si pilarii, toti alergau la Manciulescu, care in celu mai teneru se insorase o fata cu stare (fica d'ui protop. de la Ziernescu) — toti acesti-a fisa scopulu d'a luă dupa banii loru mai mari. Cu vizire vedeam, cum in la sate: ospetari mai cu stare, pre alergau la Manciulescu, ca pentru procente mai multu, se alloce banii loru Manciu, cari in fine primira asti la timpul seu faimosă banca chau aproape la 400,000 fl. Atât de ajunsu, ci Manciulescu esplorase pucinu mai nainte de a deacădut, datină əsistente intre comercianti ajută pentru 1. si 2. dîlti imprumut cu cete-va sute si milii de fl. ca se plati nesperate reali, se pretestau modu frati Manciu storsera de commercianti, inca in 18., 19., 20. summe insemnate cu cari apoi altă cură arretare la judecători, despre aversei loru, cu passivele si activele mai susu. — Commerciantii din sieu nu sunt attinsi prin fallimentul loru Manciu, pentru ca esterera loru era de alta natura, era ca a lui la Vienna; omeni betrani, veduve, torie de lapte si legumi, etc. cu ecoul loru, si mai alesu poporatiunea sase cadiutu in cursa.

Unii dintre pagubiti, cari ave-

pută. Numai motivele faptelor sale stigmatiză din partea contrarilor se legală si adeca: resburarea, ipocrisia, mulu si ambitiunea. Dara nici acel Savonarola nu era atât de infamie marie ca la contrarii sei, ci erau in comparatiune cu ei. In actul nu se vorbesce la nici unu pasu: vre-o illegalitate civilă, se vre-o religionara, ci singurul numai că ellu este considerat de popor de acasă, fostu considerat pana atunci, adesea fetu si santu! Se pare inse, că judecătorii erau multumiti si nu mai cu a-i fi nimicitu nimbulu, fiindu că loru era de a face pre poporul se că au fostu inselati si atunci parte in castigata si poteau committe ori cetea. Numai o multime orba potea sa tiimesca cu acelui protocollu, pe acelui-a ce se pricepe a cetei prindere, va afă forte multe date, ce contribui pentru de a-i mari simpatii admiratiunea sa pentru aceea nobilă a luptelor politice si religiose de a-pulu acelui-a obscuru si barbaric fanatismulu religionar.

In 19 Aprile se dute cetele si se scrisse protocollulu in precenta a doi martori, intre cari se afău si căt-

înălțat la Manculesci, detoritorii însăși două sute, și mai multe de fallimentu merite a platit; Dr. Teodoru Mancau înse i se sădă ca în locu de platit, mai bine să-i împună lui acel bani pre cimbie. Bietii nu ascultara și acum pentru bunetatea voru avă să pletescă detoritoria în massa cursuală, era pentru pretensiunile loru primă abia a diecea parte. Preste totu bătăllă allu doile sciu să storca bani, chiaru în momentele d'in urma, de la omeni de mijlocia forte circumspecti. Marele si estință commerciu, numele Manciu, barbatu nevesta amendoi în tote dillele la teatru, île două echipage cu superbii armessari, este impuneau. Dar apoi lumea cum se simbulidă a luă parte în societatile de juri, și a lotterei de statu a casei Manciu! nu la 80,000 fl. au intrat platirile, sorțile înse nu se mai affla, sunt oppemnoșe său vendute. În acestu punctu judecatorii trebuie să appuce de scurtu lucrulu. Moș profundu vîtemata pretinde espiare, cea pedepsirea vinovatilor. — Asiă scrie "Agellatt" în Nr. 69. d'in 25. l. si a. c. — Gazeta Transilv." în Nr. de la 26 l. c. vine confirmă acesta trista intemplare.

Totesci, 23. Marte.

Multu Onorate Dile Redactoru! Cu tota vîremă sunteți rogati a publica în prețiulitul nostru diurnală una scire pre cătu de ponte, pre atâtu de d'rerosa pentru preoție romana, că-ci ea dovedesce cum sunt roti preoții romani prin poteră legilor în vîgor, pentru că sunt romani.

Pote că va fi trecutu preste marginile vîstui comitatu scirea de batjocura ce s'au făcut cu preotulu gr. cat. Antoniu Popu în comun'a Maceu în comitatul Uniadorei.

Acestu preotu în etate de 29. anni, după ce 5 anni a functionat ca preotu împăratului nepotintiosulu seu tata, mai administra d'in uncle parochie vecine devenită vacanță, în veră anului trecutu provocă sătașă comissonsie de assentare fu înșirat la milita, cugetandu ori si de, că cu aceea se impăneșe numai o finalitate a legii, înse după căte-va sepmene mentionatulu preotu fu provocat la vîritu activu si din cauza unui morbu simindu greu de unu petioru, nepotintiose împăratul presentă vine gendarmeria și înce lu-transporta în ospitatu din Albăjia, era după căte-va septemane, vînduse în cătă pornitu spre sanetate făcăpusu directe la stabulu unui Regimentu Beserică-Alba — noi înse eramă de acea Măria, că numai pentru lipsa e dusu, să functioneze ca preotu dara ecce proibulu: „Credelesne manca ossele”, — în septemana trecuta subscrisulu avendu a metori cătra Devă, pre dramulu ferratu, învinu în calatorie cu sermanulu preotu îbrăccat în uniforma si adjustatul soldatul

gregariu ducandu nisce arstanti spre Orestia. — La acesta doreroso privire nepotintiose refnă, a debuitu se oftediu cu lacrime, la ce au ajunsu preoții romani, precandu acestu preotu e unicul fiu alii unui tata preotu nepotintiosu trecutu în etate si servitoriu activu poporului si statului, să fie silitu a si lassasoci'a cu trei prunci pre tatulu seu nepotintiosu de a-si castiga pașca, în tempu de pace, spre cea mai mare batjocura a statului preoțiescă si scandalu în lumea civilisată ca preoții să fie espusi a face servitul ca soldati gregarii pot că la atâtă a devenuit tieră, ca preoții se prinda arme pentru aperarea ei? Său dora națiunea romana nu are destui ostasi fatia cu celiea-lalte naționalită? ba prea multu! numai asiă facu acum dnii de la potere findu că li se poate, ca preoții să nu mai siba îndrasnire a deschide gur'a candu si-vedu poporulu în periclu batjocoritu si asupru de fractiunea domitoriu.

Soldatulu preotu incu avă pace si lînsce pana candu, ca să scape poporulu din periclu, insocu de confratele preotu gr. or. totu din acea commună conlucrara la suspinderea notariului magiaru, pre care la'u făcutu pusu respectivulu jude processualu prin dispusetiune presidiala, — indată ce acei preoții cu poporul si-ajunseră scopulu, unul ca mai tineru, grabnicu sări de la sanctu altariu la servitul activu militariu ca gregariu.

Destulu de frumosa dovada în seculu allu nou-spre-diece-lea, potă judecă onor. publicu cetitoriu, că ore mai avere-ar preoțiea nostra atâtă îndrasnire sub acestu constitutionalismu ca să-si mai redice versulu candu vedu că dreptulu poporului e calcatu în pitiore, său mai bine se tacemu? ba eu sum de acea parere că si mai cu focu, — si cauta să-mi marturisescă culpă că prea multu am intardiatu a aduce la cunoscintia On. publicu astfelu de vîtemări, da cătu totu am acceptat că ce resultata va caștagă ven. Ord. Eppu din Logosiu de la ministeriu, că dora se va affă care-va dintră membrii dietali (fia acolu-a de ori ce naționalitate) care se intrebe pre ministrul competente, că prin care articolu de lege sunt obligati preoții în tempu de pace a face servitul activu la linia militara ca gregari? si venit'au la cunoscintia ministerului astfelu de batjocura a preoției? că după ce acelui preotu în anni obligamentul seu militariu a fostu scutitul prin reclamatiune ca unicul fiu allu parintilor nepotintiosu, si totu odata ca inventatoriu popolaru, si acum ca preotu fungentu de 5 anni se lasse soci'a cu 3 prunci, unu tata preotu nepotintiosu, si se serveasca în armata. — Ore de aru potă strabate la cunoscintia Maestății Salle regelui apostolicu atari tractări neomenose, poftire-ar M. Sa ca preoții în tempu de pace cu spada si băjonetul să serveasca patriei? său dora se va indură a concede, ca preoții

se ajute statului si patriei numai ca preoți, atâtă intre poporu, catu si în armata candu i va chiamă necessitatea giurstarilor, — altcum pana va sosi diu'a mantuirei pre langa tota credintă dovedita către tronu si patria, multe voru avă a mai suffici martirii națiunei, ba preste pucinu va rezună din gurile inamicilor ceea ce si acum cu scumpete o pastredia în secretu, „mantuescă-te pre tine, pogorese” etc. etc. daca nu voru deveni la ce a mai fostu, ca să ernedie in asiă numitulu „undetiu” capăi si ogarii poternicilor.

Duceti-ve frati preoți si toti dreptu semitori din giurulu Beserică-Alba, si cu cuvinte mangaiatorie intrebati pre acelu bravu preotu că ce a gressit facia cu legea de i-a dictat atare sentintia, că eu nu am fostu favorisatu de impregiurări ca să i le potu asculta tote si candu-mi descoperii dorerea, — că cu ce spese grele se sustine nepotendu folosi leșa militara ordinara, său în astfelu de tempu vitregu e silitu se pieră de fome, nu l'am mai potu asculta, — intrebati-lu că ce au gressit facia cu legea său dora nu a fostu destulul qualificat? si mangaiindu-lu incurgeti cu dinariulu spre cătu de pucinu ajutoriu că va fi mai bine primutu ca allu veduvei, pentru ca tatalu dinesului nepotintiosu nu poate castigă ca să-i sustina nice prunci. — Cercati si intrebati in tote pările, onor. Dni cetitoru! că ore mai afă-se la ver-unu Regimentu unu preotu si din celiea-lalte notiuni alle patriei; unu preotu care unu numuru de anni funde si insarcinat să-l se altariu unde serviu lui Ddieu si poporului si imbracatu în armă ca militariu gregariu la linia, de scandalu transporta arstantii din o tierra in altă său doră numai preoții romani suntu detori a implini atari servitie pentru că s'au nascutu romani.

Nicolau Cassianu
Parochu in Totesci

Ispania. In acesta tierra nefericita totu se mai versa inca sange pentru eluptarea principiilor diferite. Dar precum pre totu locul, asiă si aici, dreptatea, causă santa a poporului trebuie să invingă. Căte si mai căte tronuri fura restornate, si căte sisteme s'au introdus, fără ca să se stabileze pacea, fără ca să se reduca undele essite din cursulu loru. Mai nou s'a proclamat republică, care pre langa majoritatea ce are, nu se poate intarî de tărburările bandelor cariste. — Dar de candu Serrano apucă frenele guvernului, — Carlistii si-perdu una positiune după altă. Asiă se vede că Serrano si-a propus a sterpi de pre pamentul Ispaniei inca si remasările celor din urma ale reacțiunii. Telegrammele mai nove ne intarescă in acestă presupunere. — Raru

de a se da o definitiune clara despre aceea, ce implica eresiă — ca sismatici si desprețuitori ai santului scaunu si predati tribunalei civile. La tribunalulu allu treilea, civile, li se ceti sentintă de către presedintele si după acestă au fostu lassati si predati in manile gădelui.

Esiafodulu era în mediuloculu piatice de înaltimă staturi unui omu. In mediuloculu lui se redicau furcile 20 coti de înalte, cu unu stelpu orisontale, era de desubtul esiafodului totu spatiul era plinut cu materialul de arsu.

Mai-antău urca scara Maruffi in tacere si cu ochii scaldati in lacrime. Dupa aceea urma Dominico, care fu sprendiurat de celu-a-laltu capetăi allu stelpului orisontale si in fine veni la rendu Savonarola, care fusese constrinsu a privi la esecutarea celor lătii două. Pentru dinsulu era destinat, ca locu de onore, mediuloculu esiafodului. Ellu se rogă in sine. Ajunsu pre esiafodu ellu si-preumbă unu momentu ultimele sârbe priviri de compatimire si desprețu pre deasupra acelui popor ingratu.

Dupa ce animalelor loru de martiri incesasse de a mai palpită se dete focu esiafodului pre care avea să se consume ca davrelor loru. Cenusia loru fu strinsa la unu locu si transportata cu carrulu spre a fi ar-

ni se annuncia vre-o inaintare a Carlistilor; asiă ună cu dată de la 20. Marte, ni spune, că Carlistii au inceputu a bombardă cetatea Bilbao cu bombe de focu, si că ei ocupara unu suburbii allu cetății amintite. Dar scările celor mai recinte nu vorbesc, de cătu despre invingerile republicanilor. Asiă unu telegrammu officios de la 25. Marte ni annuncia, că pres. Serrano atacă desu de d. manetiă trupule Carlistilor. Centrul armatei republicane, comandatul de generalulu Lama strabat paha la Carreras, precandu aripă a drepta sub commandă lui Rivara ne-padisise o fortificatiune a Carlistilor, fiindu ajutatul de două baterie de tunuri sistemului Krupp. Luptă acestă dură totu dñu'a, si se fină cu retragerea Carlistilor. Perderile sunt pucine in ambe pările. — Er unu telegrammu de la 26. Marte annuncia, că armata republicana si-continua inaintarea spre pozițiunea de frunte a Carlistilor, care e orasul San Pedro Abanto. Batteriele inaintara pana la Santa Iulianna Carraros, precandu aripă drepta fă asediata pre munti de-a lungulu călei ferate. — Altu telegrammu comunică, că Rivara occupă fortificatiunile Carlistilor de langa Montaro, de unde se poate vede pana la Bilbao. Se crede că nu preste multu voru occupă si pozițiunile de pre munti de langa Abanto. Er telegrammele trimisese eri după media-noptea la 2 1/4 ore, intarescă scirea despre invingerile republicanilor. In 26 séră pre candu se intunecă, luptă era se incepă. Perderile republicanilor sunt: 3 ofițieri si 15 ostasi morti, era raniti 17 ofițieri si 435 feziori. — Perderile Carlistilor nu sunt cunoscute.

VARIETATI.

(† Necrologu.) Varvara de Ciacociu vîdova remasa după Ioanne Popu de Lemeni, proprietarii în Fodoră, cu iniția franta de dorere aduce la cunoștinția că preaiubitul ei fiu Franciscu Popu de Lemeni, fostu protonotariu, apoi Vice-comite Dobocii, la 11 Marte, a. c. în etate de 56 anni, au repausatul în Domnul. Morțea lui o deplangu, a fară de doiosă mama mai mulți nepoți, stranepoți. Fia-i tierină usiora!

(In dillele aceste Sabiului) se va bucură de unu ospe de înaltă pusetiune. Archi-Episcopulu si Metropolitul Bucovinei Teofilu Bendella va cercetă pre Metropolitul Procopiu.

(Episcopii cath. din Germania) astădi-mane, toti voru capetă cortelul fără plata. Asiă de curențu episcopulu din Colonia fă arrestat. Essemplulu Episcopilor Ledochowsky si Eberhard se imiteză.

runcata in valurile lui Arno, precum mai multe de aceea fusese arruncata cenusia lui Huss in Renu, aceea a lui Wiclich in Severu si a lui Arnold de Brezică in Tibru.

La mortea sa Savonarola era abia de 45 anni si 8 lune.

In istoria luptelor politice si religioase alle Italiei intelnimu două figure noble si ideale: Cola de Rienzi si Girolamo Savonarola. Ambii acestor-a suferă martirii prin focu pentru adeverul convingerilor si ideilor, pre care ei au voitul să le realizeze spre binele națiunii si allu bisericei loru. La ambii acestor-a martiri se potu applica cu multă cuvântu, disselu sublimul poetu germanu Fridericu Schiller care sună: „Seclul acestor-a nu este inca aptu pentru idealulu meu. Eu sum unu cetățianu allu secolorui viitorie!“ Si ei au fostu cetățieni ai secolorui viitorie. Cenusia loru au fostu arruncata in valuri, dura spiritul loru va fi nemoritoriu si astă-di vedem, că secolul nostru se incercă a realiză ideilelure pentru care secolul loru inca nu era aptu. Essistu idei, si ună din acellea, este si ideia libertății, cu care se nutresce mai multu de cătu unu secolu.

I. G. Baritiu.

— Ledochowszky — dupa unu telegramu din Ostrov — a declarat, că nu se va prezenta înaintea tribunalului bisericesc din Berlin.

(*Nenorocirea pre mare.*) Dînăuntru „Times“ primi din Algeria urmatorii telegrama cu dată de 14 Marte: Vaporul englez „Laconia“ sosi eri din Alessandria cu 278 de peregrinari, cari fusera in Mecca. — Peregrinarii vorbesc, că in Tunis, înainte de ce aru fi tressu ancoră, o undă enormă răpi 117 oameni de pe naea, cari totu perira in mare.

(Nu va fi foarte interesant) a deserie poporului iapanescu in privința confesionalismului. — In Japonia de cinci ani incoce vedem o propasire pre toate terenurile, si asi și pre celu confessional. — Religiunea majoritatii absolute este, credintă lui Buddha. Micadeul, care springesce prosperitatea, ordină, ca fă-care preotu allu lui Buddha să facă esemane, si care le-ar neglija, nu poate să fie preot, ci să-si caute alta cariera civilă. Ordinatunica avă acelui rezultat bunu, că se micsoră numerul membrilor lenesi si totu-o data statul preotescu si castiga o demnitate mai mare. — Afara de acestă si candidatii de preot trebuie să treaca prin unu essamenu strictu. — Conformu decisiunii referitorie la trebile preotesci, — numai barbatii naturi, cari trecu prete 30 de anni se admittu la essamene, prin urmare, individii junii si neexperti nu potu fi preoti. — Essamenu se extinde a supra unui mare număr de obiecte si e atât de strictu, incât cei ce suu cu successu, au unu teren forte strălucit si numai acei-a passiescu pre carierei acestă, cari semtu in sine o chiamare adeverata. — Clasele culte ale poporului nu adopta credintă lui Buddha; ci appartien religiunei, asi numite „sinto“ — caldea lui D-dieu. — Aceasta religiune e unu soiu alii credintei rationale, care eschide credintă intru unu D-dieu, si n'are lipsa de preot. Scopulu acestei religiuni e de a descepta amorul de patria si semtiul facia de binele comunu.

(*Multiamita publica.*) D'in lipsa mediulocelor materiale nepotendu continuă studiile preparandiale, Rdis. D. Canonicu si Rectoru seminariului din Ghierla Stefanu Biltiu binevoi ami donă unu stipendiu, cu care am inchisatu Cursulu II. pedagogicu. Deci prin acestă adduce profunda multiamita si recunoscinta generosului meu sprijinitoru. — Selsigu, 18 Martiu, 1874. Eli'a Bud'a, docinte rom. gr. cat.

(*Resultatului autopsiei facuta asupra cadavrelor fratilor de Siamu.*) — Medicii insarcinati de Academia de medicina din Filadelfia ca să facă autopsia fratilor de Siamu și au terminat lucrarea la 20 Februarie. Ei au constat că anima lui Eng se află in drăptă si aceea lui Chang in stangă; dura că fluidele injectate in anima unui-a nu treceau in anima celui-laltu. Aceste două organe, precum si creerii, erau prin urmare cu totul independinte unul de altul. Una alta descoberire nu mai pucinu importantante este cea urmatorie: cei două ficii ce se presupuneau intruniti numai prin vasele sangane, nu formau in realitate de cătu unul, parenchymul fiindu restrinsu astu-fel, in cătu cei două ficii nu constituiau de cătu una singura măsa. Din acesta resultă că una incercare ce s'ară fi facutu in timpul vietiei d'a despartii pe gemeni aru fi atrassu, dupa tota probabilitatea, mortea amendură.

Cu totul contrariu de ceea ce s'a presupusu nici una arteră importante, nici văro venă, nu strabateau legatură carnăca sa se stabilisea una circulatiune commună a sangelui. Faptul daru, care s'a intemplat la Londra, adeca lesinul fratilor Siam, in timpul unei compressioni a legaturii, nu trebue să se atribue de cătu consecintie unui sentimentu moralu.

Resulta din autopsia care s'a facutu că obiectul unei separatiuni residă intru unu organu, in care nimeneu nu se acceptă a-lu gasi. „Rom.“

(*Unu actu de coraj si de eroismu.*) In dîariul „Romanul“ ceteru urmatoria de-

scriere a unei lupte intre doi romani si doi-spre-dice turci:

Sub-locotenintele Dragusinu, din regimentul III de dorobanti, portosse, intrun'a luntre, urmatu de 2 soldati, ca să inspecteze pichetele. Dupa unu ore-care calletoria, ajunsse in insul'a Aliotele, care apartine terrei noastre, unde fu surprinsu d'a gasi una ceta de soldati turci, in numeru de 12, cu ombarbi (corporalul) si ceausiul (sergentul) in frunte, trecuti pe furisul si tindu lemne spre a le transporta preste Dunare.

Sub-locotenintele opri luntrea, o lasă in ingrijirea unui soldat si urmatu de celu-alultu inaintă spre densii. Unu copil turcu, lasatu spre pază a barcei cu care venisera, dete alarmă. Oficiariul i-intreba cu ce autorizatiune se află acolo si tăia lemne din padure. Nici unul nu scădea nu voia a vorbi romanesce. Unul din cei mai betrani inaintea si, cu despreptiu dă unu bobanacu peste nasul oficiarului. In chimb, cetezatorul primi unu ghiontu care lu culcă la pamant. Lupi a se neaierasse, inse cei două soldati, de si numerul Turcilor era de 5 ori mai mare, — credura de datoria si onoarea loru a nu se da 'napoi, ci a aperă chiaru cu pericolul vistiei teritoriului loru violat.

Unul dintre soldati contrabandisti, vedindu pre unul intr'insii doborit se rapede cu unu iataganu asupr'a officiarului, dura din norocire i-tăia numai manteau si tunica, fara a lu-rami. Unul din graniceri prinde inse de veste si-lu amestiesce lovindu-lu cu petul'u puscei. Pre candu se petreceea acestea, unu soldat turcu incarcă armă. Oficiariul scote de dupa gatu o pusca de venatoria cu două tievi si o-indrepta spre densulu. In acelui momentu granicerul i-areta p'unu altul care — lu luasă la ochi. Oficiarul si-intorce armă si lu lassa mortu de glontiul cu care era incarcata. Cu posibilele din a două tievi, ranesc inca pe doi turci. Astu-fel desorientati, contrabandistii dau fugă la barca, intra in ea si pornescu.

In fine s'a datu mai multe focuri din ambele părți, care au ciuruitu manteua officiarului, era chiaru dupa imbarcare si retragerea Turcilor cari continuau a descarcă arme officiarul si soldatul cu ajutorul puscei cellui d'allu doilea graniceru dela luntre, si la adăpostu dupa arbori său in tufisie au rănitu mai multi dintre dinsii: vre 2-3 au si morit u două d.

Armele si cadavru celu impuscatu au ramas in insula. Un'a ancheta militara a constat faptă era armele astădui că s'au predat justitiile din Giurgiu, care instruiesce affacerea.

(*Mediulocu efficace in contra Diferitei.*) Unu simplu lucratoriu din Adelaide in Australi'a meridionale Greathead a inventat unu medicamentu in cotr'a acestei boale care secera pruncii in tote partile lumii era intre Romani acum mai alesu in Transilv. Dîariul „Hamilton Spectator“ dice că numitul lucratioriu prescrie pentru adulti (juni) patru picature de acid sulfuricu (apa tare) dilutu (subfatu) intr-unu pocalu de apa. Pentru copii ajunge catetate mai mica d. e. doue picature. Effectul acestui tratamentu se dice a fi momentanu, că-ci acidulu nimicesce int'clipita parasitii (vermuleti) ce se prăsesce cu iută si patientulu tussindu scuipa indopatură. Prunci, cari inainte de lecuire trageau de morte, la diece minute dupa aplicarea medicamentului capetau appetitul si li venia la jocaria. — Medicii spun că acidulu sulfuricu strica nu numai parazitii ci si organismulu. Să fie, dar n'șpare că totul depinde la cantitate si prin bagare de sava se poate evita vetemarea organismului.

(*Pome inghiaciute.*) — Cui nu se intempla ca să arrunce pome érn'a pentru că sunt inghiaciute? Ecce unu mediulocu de a le aduce in stare buna, pre care lu recomandămu cercarii economelor nostre: se punu pomele inghiaciute in apa cătu de rece, si se lassa ecole cătu-va timpu. Se formează atunci impregiurul fructului un'a coge de ghiaci, topindu-se mai pre urma incetu cu incetu, lassa fructul asi de frumosu, dupa cum era inainte de a fi inghiaciut.

Acestu mediulocu se intrebuintea mai,

cu săma pentra pare, cari, fără de acestă nu-si mai vinu in fire.

Nu trebuie să se apropie la focu fructele degetate, căci atunci se strica pe locu.

(*Bibliografia.*) A apparut si parte a Zoologiei a d-lui Ananescu, care trateaza despre istoria animalelor si clasificatiunea loru in serie, continendu 20 table cu gravure lithografiate. Acestu allu treile volume impreuna cu cele două de mai nainte, (I Geologia, 2 Anatomia si Phisiologia) si cu Botanica de sub tipariu formează unu cursu elementar completu de științe naturale pentru trebuintă invetatorului secundar precum si pentru toti căti doresc a se initia in vastele, fecundele si multu frumosete științe alle Natura.

Se gasesc la autoru strad'a Luterana No 7, si la unele liberarie.

Sciri mai noi.

Belgradu, 25 Marte. Dîariul „Vidovdan“ annuncia că mărele veziru a trimis unu cercularu către comandantii corporilor de armata, prin care i provoca să-i reporteze despre dispusetiunea armatei facia cu nou'a ordine de ereditate la tronu. — Porta a trimis unu commissionari pentru primirea tributului.

Vienn'a, 26 Marte. Camer'a boierilor a amanat desbaterile a supr'a proiectelor de legi confessionali pana dupa serbatorile Pasciloru. — Dîariul „Volksfreund“ publica, in optu column, memorandulu episcopiloru către guvern. Memorandulu porta dată de la 20 Marte. Totu acesta foia dechira categoricu, că cardinalul Rauscher n'are vorbitu nici-o data cu imperatulu despre proiectele de legi confessionali.

Vienn'a, 26 Marte. Dîariul „Volksfreund“ annuncia dechiaratiunea archi-episcopiloru si episcopiloru din Austri'a facia de proiectele de legi confessionali. Dechiaratiunea combatte din punctu in punctu determinatiunile proiectelor amintite, apoi se lupta contra neșintielor d'a introduce casatoria civilă, arretandu la Francia, care-i a pare reu că a introdusse acesta lege. Dechiaratiunea se inchiaia apoi in modulu urmatoriu: Repetim, că indreptatirea ce o pretindem pre basea concordatului nu o considerăm ea nimicita, si suntemu gata, numai intru atâta a satisface cerintelor ce poterea lumescă le acceptă de la beserică catolică, intru cătă elle stau in consonantia cu dispusetiunile concordatului. Aceloru determinatiuni inse, cari tindu a violă si pericită interesele bisericei, nu ne vomu suppune nici-o data.

Vienn'a, 28 Marte. In siedintă de astă-di a camerei deputatilor Fuchs, Roser si consoci presentara urmatorul proiect de resolutiune: Guvernul este insartinat a presentăi camer unu proiect de lege relativ la eliminarea jesuitilor si a toturor ordinilor de soiul acestu-a de pre intregu territoriului austriacu. — In cursulul ulterior allu siedintiei, la propunerea deputatului Winkler s'au acceptat in bugetulu instructiunii publice 8000. fl. pentru scoalele poporale din Istri'a. Deputatul Heinrich pledă pentru largirea cercului de activitate a senatului imperialu din punctu de vedere allu promoverii uniforme a instructiunii poporale. Liencialo ceră preperanie pentru invetatorii poporali poloni si pentru cehii din Silesia. Ryger ceră ca candidatii de invetatori să fie dispensati de obligamente militari. (Precandu in Cislaitania facu incercări pentru dispensarea de obligamentul militaru chiaru si a candidatilor de invetatori, pre atunci a la noi se inroledia nu numai candidati de preuti, ci chiaru si preutii in funcție. Vedi mai susu corespondintă Toteschi. Red.) Reportorul Suess pleada contră pretensiunilor separatisti. Ministrul Stremayer nu este concurării erogatiunilor pentru intrarea poporale.

Berlinu, 28 Marte. Camer'a deputatilor a acceptat si in a trei-a cedulea despre introducerea cununiei viile si dupa aceea s'a prorogatu pana 9 Aprilie. Scirea despre morbului peculosu allui lui Bismarck este nefundat.

Burs'a de Vienn'a, 24. Marte 1874

Metalice 5%	69.-
Imprumutul nat. 5%	73.55
Sorti din 1860	102.70
Actiuni de banca	962.-
Actiuni instit. de creditu	232.-
Obligatiuni rurale ung.	74.50
" temisiane	74.-
" transilvane	73.-
" croato-slav.	75.50
Londonu	111.70
Argintu	106.25
Galbenu	5.28
Napoleondor	8.90

2-6 Annunclu.

Conformu annunclului de licitatiunea fizita pre 20 Novembre allu anului trei care inse nu avă rezultatul dorit, — cemu de nou cunoscutele proprietăți de apa minerală din fontanele principale si cele de padure alle Borszék, cari se bucura de unu renume in tota lume mai departe fabrică de sticla cu 3 cup de topit, edificiile economice, regalele, alte obiecte si drepturi de usufruct — dau din partea comunităților proprietarie Gyergyó-Ditró si Szárhegy, arenda pre 6 anni successivi, incepându la 1 Novembre anului curintie, in intele puncturilor si conditiunilor statelor. Licitatiunea se va tine in 4 Maiu, an. la 10 ore din dî in localitatea officiale a comunității Ditró si arendă se va da ce ce va promite mai multu.

Summa minima pentru ofertele de arendă statelor este 40,000 de patru-mii florinti pre unu anu, éra doritorii luă in arendă supt indetorati a depune manile commissiunii in bani gata, seu obligatiuni de statu, dupa cursulu buinterne vadiul de 4000 fl. ca 10% din suma totală a esarendarii.

Inainte de licitatiunea verbală se mesca si epistole recommendate subscrise mană propria si provedeute cu vadiul antituitate in cari e de a se dechiară espreză doritorul de a arendă are deplina cunoștință despre puncturile si conditiile statelor si că le acceptă.

Punctele conditiunilor statelor se sete in fă-care dî in cancelari'a oficială comunității Gyergyó-Ditró, eventual la cererea expressă se potu si tramite.

Totu-o data spre orientare se notifică in Borszék s'au descoperit acum de tendu straturi mari de carbuni de pe calitate excellentă, cari ne facu a crede in tempul celu mai scurtu se va construi o linia ferrata laterală de la linia principală pana aici.

Datu in Gyergyó-Ditró 15. Marte. In numele comitetului scadelorul Moise Dezso Stefanu Fulghiu notariu.

ALESSANDRU ROMAN
Propriet., edit. si red. respundet.